

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput I. Bulla Pii V. adversus propositiones vulgò Bajanæ, ex Registro
ipsius à Gregorio XIII. producta, atque authentica declarata, ab Urbano
VIII. promulgata & confirmata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

dem Theologis, non ut Janfenistis, sed ut *prærensif Janfenistis* semel iterumque locutus fuerit.

12. In altera etiam parte, earum scilicet propositionum Moralium quas detulerant, velut nimium rigorem præ se ferentes, meliorem fortunam experti non sunt Delatores: siquidem, hac etiam in parte, in probando adeo defecerunt, ut præcipuæ, quas detulerant, circa administrationem Sacramenti Pœnitentiæ, post districtum examen, à censura transierint immunes; ideòque per eundem Delegatum suum Desirantium, reliquarum examen quaesitis prætextibus, cavillationibusque, remorati fuerint, revocaverintque Desirantium suum, qui oblato supplici libello, nomine Episcopo-

rum Belgii, postulavit, & obtinuit suspensionem examinis ipsarum, usque dum in Belgium reversus, novam ibi probationum necessarium perquisitionem fecisset, pro qua perquisitione licet duo dumtaxat menses ipsi fuerint concessi, de transmittendis promissis probationibus non solum non cogitavit, elapsis duobus illis mensibus, sed nec elapsis quatuor à reditu annis.

Illudque mirabile, simul & memorabile ea 13 in causa accidit, quòd delatarum propositionum Moralium examen, seu examinis prosecutionem impederint, qui eas accusaverunt; promoverint verò, multisque oblati libellis utserint, qui accusati fuerunt. Isti utique de causa: suæ bonitate confisi, illi diffisi.

PROLEGOMENON SEXTUM

De propositionibus vulgò Bajanis.

CAPUT PRIMUM.

Bulla Pii V. adversus propositiones vulgò Bajanæ, ex Registro ipsius à Gregorio XIII. producta; atque authentica declarata, ab Urbano VIII. promulgata & confirmata.

Divus Episcopus, servus servorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex omnibus afflictionibus, quas in hoc loco à Domino constituti tam luctuoso tempore sustinemus, ille animus nostrum præcipuè excruciat dolor, quòd Religio Christiana, tantis jam pridem turbinibus agitata, novis quotidie propositis opinionibus confictetur, Christianique populus antiqui hostis suggestionibus dissecutus, in alios atque alios passim errores & promiscuè deferatur. Quantum verò ad nos attinet, totis viribus conamur, ut illæ, simul atque prosiliunt, penitus opprimantur. Magno enim mœrore afficimur, quòd plerique, spectata alioqui probitatis & doctrinæ, in varias sententias, offensionis & periculi plenas, tum verbo, tum scriptis prorumpunt; deque eis, etiam in scholis, invicem controversantur, eujusmodi sunt sequentes.

1. Nec Angeli, nec primi hominis adhuc integri merita, rectè vocantur gratiæ.

2. Sicut opus malum ex natura sua est mortis aeternæ meritorium; sic bonum opus ex natura sua est vitæ aeternæ meritorium.

3. Et bonis Angelis, & primo homini, si in statu illo perseverasset usque ad ultimum vitæ, felicitas esset merces, & non gratia.

4. Vita aeterna homini integro, & Angelo promissa fuit intuitu bonorum operum, & bona opera ex lege naturæ ad illam consequendam per se sufficientia.

5. In promissione facta Angelo, & primo homini, continetur naturalis justitiæ constitu-

tiò, quæ pro bonis operibus, sine alio respectu, vita aeterna iustis promittitur.

6. Naturali lege constitutum fuit homini, ut si in obedientia perseveraret, ad eam vitam pertransiret, in qua mori non posset.

7. Primi hominis integri merita fuerunt primæ creationis munera, sed juxta modum loquendi Scripturæ sacræ non rectè vocantur gratia; quo fit ut tantum merita, non etiam gratia debeant nuncupari.

8. In redemptis per gratiam Christi, nullum inveniri potest bonum meritum, quòd non sit gratis indigno collatum.

9. Dona concessa homini integro, & Angelo, forsitan non improbanda ratione, possunt dici gratia; sed quia, secundum usum sacræ Scripturæ nomine gratiæ ea tantum munera intelliguntur, quæ per Jesum Christum malè merentibus & indignis conferuntur, ideò neque merita, neque merces, quæ illis redduntur, gratia dici debet.

10. Solutio pœnæ temporalis, quæ peccato dimisso sæpè remanet, & corporis resurrectio, propriè non nisi meritis Christi adscribenda est.

11. Quòd piè & justè in hac vita mortali usque in finem conversati, vitam consequimur aeternam, id non propriè gratiæ Dei, sed ordinationi naturali, statim initio creationis constituta justo Dei judicio deputandum est; neque in hac retributione bonorum ad Christi meritum respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis humani, in qua lege natu-

rali

rali constitutum est, ut iusto Dei iudicio obedientia mandatorum vita aeterna reddatur.

12. Pelagii sententia est, opus bonum, citra gratiam adoptionis factum, non esse regni caelestis meritum.

13. Opera bona, à filiis adoptionis facta, non accipiunt rationem meriti ex eo quod fiunt per spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei; sed tantum ex eo quod sunt conformia legi, quodque per ea praestatur obedientia legi.

14. Opera bona iustorum non accipiunt in die iudicii extremi ampliorem mercedem, quam iusto Dei iudicio mereantur accipere.

15. Ratio meriti non consistit in eo quod qui bene operatur habeat gratiam, & inhabitantem spiritum; sed in eo solum quod obedit legi divinae.

16. Non est vera legis obedientia quae fit sine charitate.

17. Sentiunt cum Pelagio, qui dicunt esse necessarium ad rationem meriti, ut homo per gratiam adoptionis sublimetur ad statum Deificum.

18. Opera Catechumenorum, ut fides, & poenitentia ante remissionem peccatorum facta, sunt vitae aeternae merita; quam vitam ipsi non consequuntur, nisi prius praecedentium delictorum impedimenta tollantur.

19. Opera iustitiae & temperantiae, quae Christus fecit, ex dignitate personae operantis non traxerunt majorem valorem.

20. Nullum est peccatum ex natura sua veniale; sed omne peccatum meretur poenam aeternam.

21. Humanæ naturae sublimatio, & exaltatio in consortium divinae naturae, debita fuit integritati primae conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis.

22. Cum Pelagio sentiunt, qui textum Apostoli ad Romanos 2. *Genes quae legem non habent, naturaliter quae legis sunt, faciunt*, intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus.

23. Absurda est eorum sententia, qui dicunt, hominem ab initio, dono quodam supernaturali & gratuito, supra conditionem naturae suae fuisse exaltatum, ut Fide, Spe & Charitate Deum supernaturaliter coleret.

24. A vanis & otiosis hominibus, secundum insipientiam Philosophorum, excogitata est sententia, quae ad Pelagianismum rejicienda est, hominem ab initio sic constitutum, ut per dona naturae superaddita, fuerit largitate Conditoris sublimatus & in Dei filium adoptatus.

25. Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia.

26. Integritas primae conditionis non fuit indebita humanae naturae exaltatio, sed naturalis ejus conditio.

27. Liberum arbitrium sine gratiae Dei adjutorio, non nisi ad peccandum valet.

28. Pelagianus est error, dicere, quod liberum arbitrium valet ad ullum peccatum vitandum.

Tim. I.

29. Non solum fures ii sunt, & latrones, qui Christum, viam & ostium veritatis & vitae negant, sed etiam quicumque aliunde quam per ipsum in viam iustitiae (hoc est aliquam iustitiam) conscendi posse docent.

30. Aut tentationi ulli, sine gratiae ipsius adjutorio resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, aut ab ea non superetur.

31. Charitas perfecta & sincera, quae est ex corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta, tam in Catechumenis quam in poenitentibus, potest esse sine remissione peccatorum.

32. Charitas illa quae est plenitudo legis, non est semper conjuncta cum remissione peccatorum.

33. Catechumenus, iuste & recte & sancte vivit, & mandata Dei observat, ac legem implet per charitatem, ante obrentam remissionem peccatorum, quae in Baptismi lavacris demum percipitur.

34. Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet quo Deus amatur ut Author naturae, & gratuiti quo Deus amatur ut Beatificator, vana est & commentitia, & ad illudendum sacris Litteris, & plurimis Veterum testimoniis, excogitata.

35. Omne quod agit peccator vel servus peccati, peccatum est.

36. Amor naturalis qui ex viribus naturae exoritur ex sola Philosophia per elationem praesumptionis humanae, cum injuria Crucis Christi defenditur à nonnullis Doctoribus.

37. Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex naturae solis viribus ortum ducit, agnoscit.

38. Omnis amor creaturae rationalis, aut vitiosa est cupiditas, quae mundus diligitur, quae à Joanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, quae per Spiritum sanctum in corde diffusà Deus amatur.

39. Quod voluntarie fit, etiam si necessario fiat, libere tamen fit.

40. In omnibus actibus suis peccator servit dominantis cupiditati.

41. Is libertatis modus, qui est à necessitate, sub libertatis nomine non reperitur in Scripturis, sed solum nomen libertatis à peccato.

42. Justitia quae justificatur per fidem impius, consistit formaliter in obedientia mandatorum, quae est operum iustitia; non autem in gratia aliqua animae infusa, quae adoptatur homo in filium Dei, & secundum interiorem hominem renovatur, ac divinae naturae confors efficitur, ut sic per Spiritum sanctum renovatus, deinceps bene vivere, & Dei mandatis obtemperare possit.

43. In hominibus poenitentibus, ante Sacramentum Absolutionis, & in Catechumenis ante Baptismum, est vera justificatio, separata tamen à remissione peccatorum.

44. Operibus plerisque, quae à fidelibus fiunt, solum ut Dei mandato pateant, cujusmodi sunt obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, à furto, à fornicatione

abstinere, justificantur quidem homines, quia sunt legis obedientia, & vera legis iustitia, non tamen iis obtinent incrementa virtutum.

45. Sacrificium Missæ non aliâ ratione est sacrificium, quàm generali illâ, quâ omne opus, quod fit, ut sanctâ societate Deo homo inhæreat.

46. Ad rationem & diffinitionem peccati non pertinet voluntarium, nec diffinitionis quæstio est, sed causæ & originis, utrum omne peccatum debeat esse voluntarium.

47. Unde peccatum originis verè habet rationem peccati, sine ullâ ratione ac respectu ad voluntatem, à quâ originem habuit.

48. Peccatum originis est, habituali parvuli voluntate voluntarium, & habitualiter dominatur parvulo, eo quod non gerit contrarium voluntatis arbitrium.

49. Et ex habituali voluntate dominante fit, ut parvulus discens sine regenerationis Sacramento, quando usum rationis consecutus fuerit, actualiter Deum odio habeat, Deum blasphemiet, & Dei legi repugnet.

50. Prava desideria, quibus ratio non consentit, & quæ homo invitus patitur, sunt prohibita præcepto, *Non concupisces*.

51. Concupiscentia, sive lex membrorum, & prava ejus desideria, quæ inviti sentiunt homines, sunt vera legis inobedientia.

52. Omne scelus est ejus conditionis, ut suum authorem, & omnes posteros eo modo inficere possit, quo infecit prima transgressio.

53. Quantum est ex vi transgressionis, tantum meritum malorum à generante contrahunt, qui cum minoribus nascuntur vitiis, quàm qui cum majoribus.

54. Diffinitiva hæc sententia, Deum hominibus nihil impossibile præcepisse, falsò tribuitur Augustino, cum Pelagii sit.

55. Deus non potuisset ab initio talem creare hominem, qualis nunc nascitur.

56. In peccato duo sunt, actus & reatus; transeunte autem actu, nihil manet nisi reatus, sive obligatio ad pœnam.

57. Unde in Sacramento Baptismi, aut Sacerdotis absolutione, propriè reatus peccati dumtaxat tollitur, & ministerium Sacerdotum solum liberat à reatu.

58. Peccator penitens non vivificatur ministerio Sacerdotis absolventis, sed à solo Deo, qui penitentiam suggerens & inspirans, vivificat eum & resuscitat, ministerio autem Sacerdotis solum reatus tollitur.

59. Quando per eleemosynas, aliaque penitentia opera Deo satisfacimus pro pœnis temporalibus, non dignum præmium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autumant (nam alioqui essemus saltem aliqua ex parte redemptores;) sed aliquid facimus, cujus intuitu Christi satisfactio nobis applicatur & communicatur.

60. Per passiones Sanctorum in Indulgentiis communicatas, non propriè redimuntur nostra delicta, sed per communionem charita-

tis nobis eorum passiones impartuntur, ut digni simus qui pretio Sanguinis Christi à pœnis pro peccatis debitis liberemur.

61. Illa Doctorum distinctio, divinæ legis mandata bifariam impleri, altero modo quantum ad præceptorum operum substantiam tantum; altero quantum ad certum quemdam modum, videlicet secundum quem valeant operantem perducere ad regnum æternum (hoc est ad modum meritorium) commentitia est & explodenda.

62. Illa quoque distinctio, quâ opus dicitur bifariam bonum, vel quia ex objecto & omnibus circumstantiis rectum est & bonum (quod moraliter bonum appellare consueverunt) vel quia est meritorium regni æterni, eo quod fit à vivo Christi membro per spiritum charitatis, rejicienda est.

63. Sed & illa distinctio duplicis iustitiæ, alterius quæ fit per spiritum charitatis inhabitantem, alterius quæ fit ex inspiratione quidem Spiritus sancti cor ad penitentiam excitantis, sed nondum cor inhabitantis, & in eo charitatem diffundentis, quâ divinæ legis iustificatio impleatur, similiter rejicitur.

64. Item & illa distinctio duplicis vivificationis, alterius quâ vivificatur peccator, dum ei pœnitentia, & vitæ novæ propositum, & inchoatio per Dei gratiam inspiratur; alterius quâ vivificatur qui verè iustificatur, & palme vivus in vite Christo efficitur, pariter commentitia est, & Scripturis minimè congruens.

65. Non nisi Pelagiano errore admitti potest usus aliqui liberi arbitrii bonus, sive non malus, & Gratia Christi injuriam facit qui ita sentit & docet.

66. Sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

67. Homo peccat, etiam damnabiliter, in eo quod necessario facit.

68. Infidelitas purè negativa in his, in quibus Christus non est predicatus, peccatum est.

69. Iustificatio impij formaliter fit per obedientiam legis, non autem per occultam communicationem & inspirationem Gratiæ, quæ per eam iustificatos facit implere legem.

70. Homo existens in peccato mortali, sive in reatu æternæ damnationis, potest habere veram charitatem, & charitas etiam perfecta, potest existere cum reatu æternæ damnationis.

71. Per contritionem, etiam cum charitate perfectâ, & cum voto suscipiendi Sacramentum conjunctam, non remittitur crimen, extra casum necessitatis, aut Martyrii, sine actuali susceptione Sacramenti.

72. Omnes omnino iustorum afflictiones, sunt ultiones peccatorum ipsorum; unde & Job, & Martyres, quæ passi sunt, propter peccata sua passi sunt.

73. Nemo, præter Christum, est absque peccato originali; hinc B. Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum; omnesque ejus afflictiones in hac vita, sicut &

aliorum iustorum, fuerunt ultiones peccati actualis, vel originalis.

74. Concupiscentia in renatis, relapsis in peccatum mortale, in quibus jam dominatur, peccatum est, sicut & alii habitus pravi.

75. Motus pravi concupiscentiæ, sunt, pro statu hominis vitiati, prohibiti præcepto, *Non concupisces*. Unde homo eos sentiens, & non consentiens, transgreditur præceptum, *Non concupisces*; quamvis transgressio in peccatum non deputeur.

76. Quamdiù aliquid concupiscentiæ carnalis in diligente est, non facit præceptum, *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo*.

77. Satisfactiones laboriosæ justificatorum non valent expiare de condigno penam temporalem, restantem post culpam condonatum.

78. Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis conditio.

79. Falsa est Doctorum sententia; primum hominem potuisse à Deo creari & institui sine iustitia originali.

Quas quidem sententias, stricto coram Nobis examine ponderatas, quamquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, in rigore & proprio verborum sensu ab Assertoribus intento, hæreticas, erroneas, suspectas, temerarias, scandalositas, & in pias aures offensionem immitterentes respectivè, & quæcumque super eis verbo scriptoque emissa, præsentium tenore damnamus, circumscribimus, & abolemus, deque eisdem & similibus posthac quoquo pacto loquendi, scribendi & disputandi facultatem quibuscumque interdiciamus. Qui fecus fecerint, ipsos omnibus dignitatibus, gradibus, honoribus, beneficiis & officiis perpetuò privamus, ac etiam inhabiles ad quæcumque decernimus. Vinculo quoque anathematis eo ipso innodamus, à quo nullus, Romano Pontifice inferior, valeat ipsos, excepto mortis articulo, liberare. . . . Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1567. Kalendis Octobris Pontificatus nostri anno secundo.

CAPUT II.

Observanda circa illam, aliasque SS. Pontificum Constitutiones.

§. I.

OBSERVATIO I.

Nec illà Pii V. Constitutione, nec alià Innocentii X. & Alexandri VII. contra quinque famosas propositiones, ullo in puncto damnata est S. Augustini doctrina.

2 **C**onstat tum ex dictis Prolegom. 3. cap. 19, tum ex eo quòd Pius V. ne quis id suspicaretur, clausulam istam suæ adjecerit Constitutioni, *quamquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent*. Innocentius quoque X. quin-
Tom. I.

que famosas propositiones damnando, expressè declaraverit, se Augustini de Gratia non damnasse doctrinam, cujus & inconcussa tutissima que dogmata Alexander VII. post quinque propositionum damnationem declaravit, sicut & Innocentius XII. in Brevi ad Facultatem Lovaniensem, declaravit ipsius de Gratia doctrinam, nedum securam, sed & Ecclesiæ esse doctrinam.

§. II.

OBSERVATIO II.

Sammorum Pontificum Pii V. Gregorii XIII. Urbani VIII. Innocentii X. Alexandri VII. Innocentii XI. & XII. necnon Clementis XI. Constitutionibus ac Decretis omnimoda submissio & obedientia corde & ore præstanda est.

Utpote debita ab universis Christi fidelibus, genuinisque Ecclesiæ filiis, quos proinde oportet propositiones omnes iis damnatas, sincerè damnare (sicut reverè damnamus) eo sensu, modo & formâ, quibus eas Summi Pontifices damnant; damnatasque à Christi fidelibus haberi volunt, v. g. Bajanæ (ut vocant) tamquam hæreticas, erroneas, suspectas, scandalositas, & in pias aures offensionem immitterentes respectivè. Jansenianas, primam ut temerariam, impiam, blasphemam, anathemate damnatam & hæreticam. Secundam ut hæreticam, &c. Propositiones xxxv. sub Alexandro VII. *ut minimè tamquam scandalositas*. Propositiones xxxv. sub Innocentio XI. *sicut jacent, ut minimè tamquam scandalositas, & in praxi perniciositas*. Propositiones xxxi. sub Alexandro VIII. *tamquam temerarias, scandalositas, malè sonantes, injurias, hæresis proximas, hæresim sapientes, erroneas, schismaticas & hæreticas respectivè*, nihil censuris illis addendo, demendo, aut in eis quidquam immutando, nec damnatas propositiones ad privatum sensum suum detorquendo, uti faciunt illi qui contendunt eas damnatas eo sensu, non quo Sedes Apostolica, sed quo eas ipsi damnant; atque à Sede Apostolicâ damnatas esse vellent; alios, sibi non consentientes, invidioso Bajanismi, Jansenismi, Rigorismi, vel Novitatis nomine traducunt; non proinde pro Sedis Apostolicæ authoritate, sed pro privatis opinionibus suis decertantes, easque sub specioso Apostolicæ Sedis nomine perperam usurpato, tanto audaciùs defendentes, quanto invidiosius alienas traducunt.

§. III.

OBSERVATIO III.

Tameis doctrina S. Augustini nullà ex dictis Constitutionibus damnata sit, non est tamen pertinaciter asserenda vocibus & phrasibus ab Ecclesiâ & Scholâ hodie non probatis.

Semper enim loquendum cum Ecclesiâ, nec unquam pax fidelium turbanda vocibus ac phrasibus in Ecclesiâ & Scholâ non receptis.